

zorg in verpleeghuizen over het woord kwetsbaar: kwetsbaarheid is een complementaire kracht die hoort bij het leven op onze zuster moeder aarde. Dit leven is per definitie **kwetsbaar**, eindig en: o zo vruchtbaar...

* **Roland Putman**, franciscaan. Vrijwilliger bij een inloophuis voor dak- en thuislozen, Amnesty scholenwerk, Franciscaanse vredeswacht en pastoor in de regio Beverwijk. 'Vredelievend' is een houding die na aan het hart ligt en de privé sfeer ontstijgt. Onvrede sluimert in je hart en in je leef- en werkomgeving. Wie de lieve vrede wil bewaren, zal haar verliezen.

11

Woorden gedragen en ontvouwd

Een creatieve workshop. Woorden, zoals b.v. eenvoudig, betrokken, kwetsbaar en vredelievend verkennen door andere woorden of contrasten te zoeken. Er wordt gewerkt met "haiku" en de "elf" (dichtvormen) die verwerkt worden op een vouwblad; waar je verder creatief vorm aan kunt geven met pennen, potloden en krijt. **Henriëtte van Heijningen**, custos van Eindhoven, boekbindster, werkt met teksten gedragen door papier/die papier draagt.

12

Een mens te zijn op aarde in deze wereldtijd

Franciscus geeft een spiritueel antwoord op de huidige milieucrisis. Zijn mensbeeld staat haaks op het moderne

mensbeeld. Eerbied en armoede kunnen inspiratiebronnen zijn in deze tijd. De levensweg van Franciscus brengt nog steeds mensen ertoe zich te bezinnen op de eigen leefstijl en op hun houding tot de natuur, gezien als Gods schepping. **Koos Leemker**. Voorheen werkzaam in het hoger onderwijs. Gepromoveerd op bovengenoemd onderwerp met als ondertitel: Een bijdrage van de franciscaanse spiritualiteit aan de oplossing van de hedendaagse milieucrisis.

13

Bibliodrama: 'het Verhaal, mijn verhaal':

het lezen van een Bijbelverhaal en de uitnodiging om in het verhaal te gaan staan. Door middel van interview en spel/

dialogo wordt het duidelijker waar wij staan in het verhaal, in ons leven en in ons geloven. **Esther Zonjee**, claris uit Megen, volgde bibliodrama-opleiding in de school van Andriessen/Derksen.

14

'Vrede en alle goeds!'

Een levendige, humorvolle workshop m.n. voor jongeren over kijken en niet zien wat er staat, over horen en niet goed luisteren. Kortom: over miscommunicatie en hoe het misschien beter kan. In het tweede deel gaan we - naar analogie van de 'Loesje'- en 'Visje'- teksten - vrede en alle goeds uitdragen door 'Fransje en Claartje'-teksten te maken. **Fer van der Reijken**, franciscaan en begeleider van het Franciscaans Jongeren Treffen.

Datum en tijd

zaterdagmiddag 19 november
van 13.00 tot 17.30 uur.

Locatie

Hervioncollege,
Hervensebaan 5,
5232 JL 's-Hertogenbosch.
Vijf minuten lopen vanaf NS
station 's-Hertogenbosch-Oost.

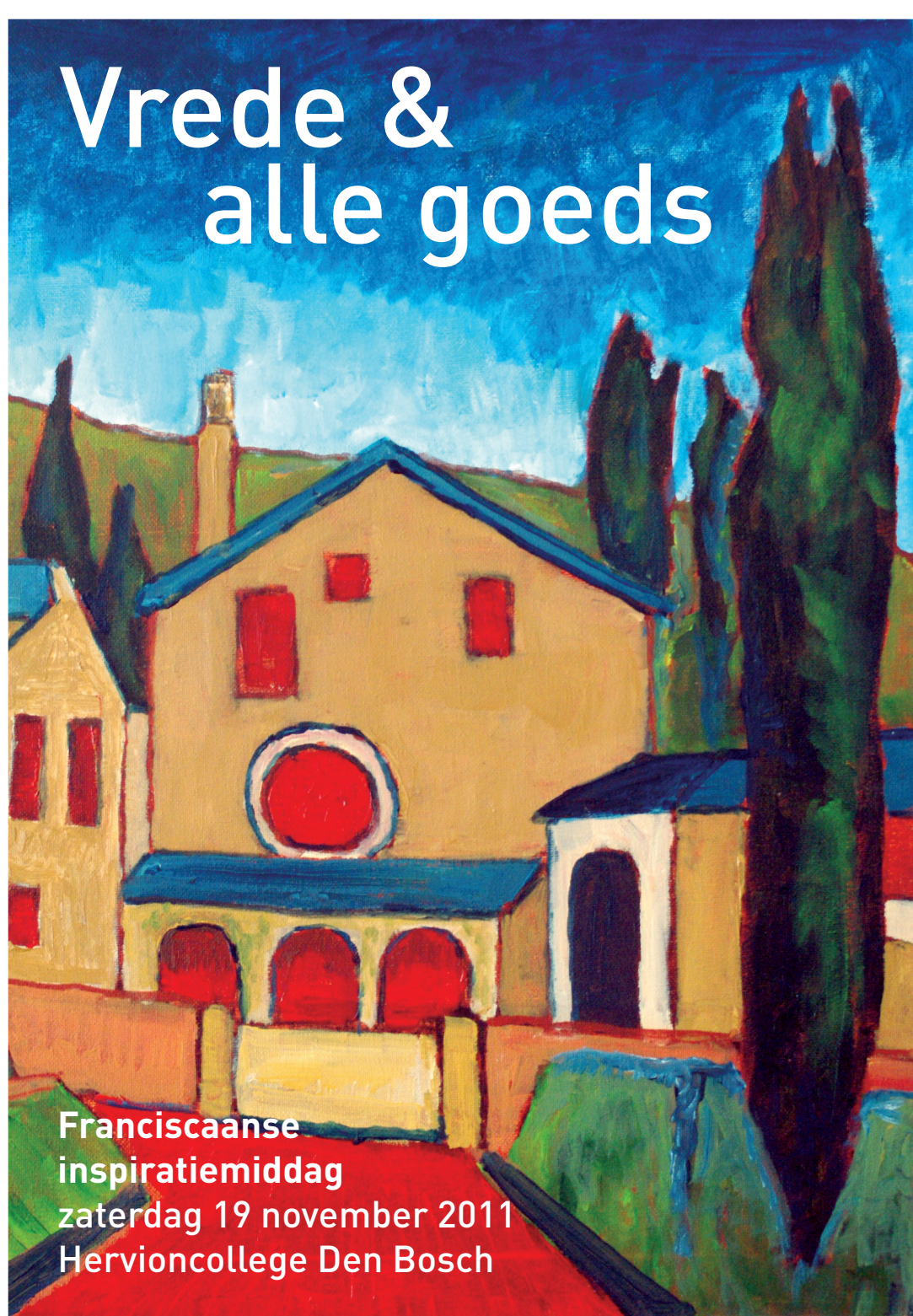
Aanmelding en kosten

Vanwege beperkt aantal toegangsplaatsen gelieve spoedig aan te melden via 073-6131340 / info@franciscaansebeweging.nl . Vrije toegang. U ontvangt na opgave een bevestiging. De beschikbare plekken worden in volgorde van aanmelding ingeschreven.

VREDE EN ALLE GOEDS
Franciscaanse Beweging

Van der Does de Willeboissingel 11
5211 CA 's-Hertogenbosch
www.franciscaansebeweging.nl

Vrede & alle goeds

Franciscaanse
inspiratiemiddag
zaterdag 19 november 2011
Hervioncollege Den Bosch

De Franciscaanse Beweging in Nederland viert haar 15-jarig bestaan met iedereen die inspiratie zoekt en vindt in de spiritualiteit van Franciscus en Clara.

Programma

13.00	Inloop en ontvangst met koffie en thee
13.30	Woord van welkom met beelden uit de franciscaanse spiritualiteit
13.45	Een mozaïek van verhalen rondom onze kernwaarden eenvoudig, betrokken, kwetsbaar en vredelievend
14.10	Aankondiging workshops
14.15 – 15.15	1e ronde workshops 1-10
15.20 – 16.20	2e ronde workshops 1-8 en 11, 12
14.15 – 16.20	Workshops 13 en 14: Bibliodrama en 'Vrede en alle goeds'
16.20	Koffie- en theepauze
16.30	Afsluiting met Lopend vuurtje
17.00	Gezellig samenzijn met een glaasje

Workshops

1 Geloven in het geloof van de 'ongelovige'.

In zijn ontmoeting met de sultan getuigt Franciscus op unieke wijze van zijn missie in de wereld, namelijk zijn eenvoudige geloof in de werkelijke nabijheid van God - Vader, Zoon en heilige Geest - met allen te delen, zelfs als zij dat geloof niet kunnen onderschrijven. De vogels hoefden toch ook niet eerst christen te worden voordat zij God mochten prijzen en liefhebben? *Willem Marie Speelman* is wetenschappelijk medewerker van het Franciscaans Studiecentrum. Hij pu-

bliceerde over dit thema in 'Om de hele wereld. Inleiding in de franciscaanse spiritualiteit'.

2 Vrede en alle goeds!

In de bekende franciscaanse groet 'Vrede en alle goeds' herkennen we twee belangrijke waarden: het diepe verlangen naar vrede en je laten leiden door het goede. In de workshop wordt deze groet nader verkend. *Theo van Adrichem*, minderbroeder franciscaan. Werkzaam bij Open Deur Amsterdam en actief binnen de broederschap op gebied van vorming en in het Franciscaans Jongeren Werk.

3 Franciscaans leidinggeven

n.a.v. het boek 'Als het wassen van andermans voeten, Franciscus ontmoeten in leidinggeven en werk'. Franciscaans leidinggeven is geen methode, maar een 'confronterende' weg. Franciscus had inspirerende opvattingen over hoe mensen binnen organisaties (de broederschap) met elkaar dienen om te gaan. Onder elkaar, als leidinggevende en in de omgang met de leider boven je. Franciscus maakt voelbaar wat dit allemaal met jezelf doet als leidinggevende. Aan de hand van verhalen en eigen ervaringen

wordt dit nader verkend. *Jaap Lodewijks*, lid van de hoofdredactie van regionaal dagblad De Stentor. Auteur van bovengenoemd boek.

4 Wegwijzers voor onderweg

Een franciscaanse pelgrimstocht: over het verhaal van de weg van een pelgrim. Waarom ga je op weg; waar ga je heen; wat neem je mee, wie of wat kom je tegen, wanneer ben je nu een pelgrim en wat is dan een franciscaanse pelgrim? *Mattie Jeukens*, franciscaan en pastor in een volksbuurt in Maastricht. Hij heeft 16 jaar ervaring met pelgrimstochten met groepen naar Assisi, Vezeley, etc.

5 Onderweg, spirituele dimensies van de levensweg

Een interactieve workshop waarin je aan de hand van een verhaal van Franciscus en een gedicht in de trein stapt van oorsprong naar bestemming met een begeleider die je wijst maakt. *Mirjam Dirkx*, voorheen jarenlang werkzaam in het pastoraat. Geeft meditatie en geestelijke begeleiding o.a. via 'de levensboom'.

6 "Luisteren naar de stille Stem". Meditatie, een ontmoeting in de ruimte van je hart:

"Wie ben Jij, mijn God, en wie ben ik?" Je gelooft in iets, of in

God. Je bent misschien geraakt door Franciscus en Clara en laat je in je leven door hen inspireren. Of je hebt een vaag besef dat er iets in jou roept en lokt. Het verlangen naar stilte, naar een ruimte die groter is dan jijzelf, naar een ervaring die je diepste kern raakt. Meditatie kan de weg zijn naar de Stille Ruimte van je hart waarin God zelf aanwezig is. *Marieke Neuhaus*, lid Broeder Frans, volgde zowel de weg naar buiten als naar binnen. Ze is actief met studie en vorming in de Franciscaanse Beweging, en met de opvang van asielzoekers. Verder volgt ze de innerlijke, stille weg via cursussen meditatie en contemplatie.

7 Zingen vanuit je ziel.

In deze workshop zing je samen liederen vanuit verschillende windsteken en culturen, wereldwijd. Lieder die bepaalde gebeurtenissen en rituelen in het leven begeleiden. *Ely Kok*, jarenlang ervaring in het begeleiden en dirigeren van diverse koren.

8 Nieuwe verhalen vertellen - oude verhalen activeren

Franciscaanse spiritualiteit wordt grotendeels overgedragen door middel van verhalen. Franciscus zelf was er bijzonder bedreven in. Jezelf oefenen in vertellen is een boeiende en sprekende vorm van expressie. Sommigen kunnen het al, en wie maar wil kan het leren. *Hans Sevenhoven* 'liefhebbert'

in franciscaanse spiritualiteit. Hij leest en schrijft er veel over. Hij hoort, leest en vertelt graag verhalen. Stafid van La Verna en medewerker van Midden Onder U.

9 Vrede en alle goeds, online

Over Franciscaans Bewegen op Internet. Wat is er te vinden op onze nieuwe website? Wat voor extra's zitten er voor leden op? Hoe werkt onze facebookpagina? Welke koudwatervrees of vragen hebben we daarbij? *Kok Klever*, bestuurslid met aandacht voor PR. Webmaster en pr-functionaris van diverse kerkelijke en franciscaanse websites.

10 Vervolg mozaïek: een panelgesprek o.l.v. Lydia Janssen met:

- * *Marianne van Haastrecht*: Eenvoud betekent in het leven van de zuster claris vooral een leven tot het concrete in het hier en nu. Alles wat wij doen doet er toe, het kleinste en eenvoudigste telt mee.
- * *Anja Krecthing*, woonachtig in franciscaanse leefgemeenschap 'de Wonne'. De leefgemeenschap stelt het huis open voor wie 'een naaste' nodig heeft- tijdelijk en soms voor een kleine eeuwigheid. Zij willen **betrokken** zijn bij hun levens, nabijheid toelaten en hun groei bemoedigen.
- * *Sjoerd Hertog*, al dertig jaar een geëngageerd lid van de franciscaanse beweging, werkzaam als geestelijk ver-